

Tárgytematika / Course Description

Bevezetés a pedagógiába

ANPEXA1011

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Kövecsesné dr. Gősi Viktória

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában:

A tantárgy oktatásának legfőbb célja a hallgatók tudományos igényű bevezetése a pedagógiába. A tárgy néhány alapvető pedagógiai, illetve a neveléstudományban használatos fogalom, összefüggés, valamint a különböző megközelítések rendszerezett bemutatásán keresztül bepillantást nyújt a pedagógia alapvető kérdéseibe. A tananyagtartalmak szisztematikus feldolgozásával segítséget kíván nyújtani a pedagógiai munka sajátosságainak, jellemzőinek, a nevelés főbb tényezőinek (szubjektív, objektív) és sztereitinek, valamint alapvető módszereinek megismeréséhez, végső soron pedig a későbbi pedagógiai stúdiumok megalapozásához. A tananyag feldolgozása során tudatosan törekszik a rendszerszemléletű gondolkodás elmélyítésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tananyag leírása:

A feldolgozásra kerülő tananyag egyrészt rövid áttekintését adja a pedagógia és a neveléstudomány fogalmának, s ezen keresztül bemutatja főbb ágait, interdiszciplináris kapcsolatait, a pedagógia tárgyát, a neveléstudomány feladatait, módszereit, valamint az elmélet és gyakorlat problematikáját. Másrészt a pedagógia alapvető kérdései kapcsán a nevelés, oktatás, képzés, szocializáció fogalmain túl részletesen szól a nevelés lehetőségeiről és szükségességéről, az öröklés, környezet és nevelés kapcsolatáról, nevelési cél, nevelési módszer fogalmáról, funkcióiról, a módszerek felosztásáról, valamint a különböző nevelői magatartásokról és a nevelési stílusokról, s végül a pedagógus személyiségéről.

A nevelés sztereitinek témakörön belül a formális nevelés intézményrendszere kialakulása kapcsán kiemelten foglalkozik az oktatás intézményesülésének folyamatával, az oktatási

rendszerek strukturális jellemzőivel, valamint az informális nevelés főbb sztereitinek (család, média, vallás, politika).

Végezetül áttekintését adja a XX. sz. elején formálódó új nevelési felfogásoknak (reformpedagógia kialakulása) és reformpedagógiai iskolamodelleknek.

Részletes tematika

1. A pedagógia mint tudomány
 - A pedagógia és a neveléstudomány fogalma
 - A pedagógia tudományos jellege
- 1.3.1. A pedagógia tárgya

- 1.3.2. A neveléstudomány feladatai
- 1.3.3. A neveléstudomány módszerei
- 1.3.4. Az elmélet és gyakorlat problematikája
2. A pedagógia alapvető kérdései
 - 2.1. Alapfogalmak: nevelés, oktatás, képzés, szocializáció, perszonalizáció (individuáció), enkulturáció
 - 2.2. A nevelés lehetősége és szükségessége (öröklés-nevelés-környezet)
 - 2.3. A nevelési cél fogalma, funkciói
 - 2.4. A nevelési módszer fogalma, a módszerek felosztása
 - 2.5. A nevelői magatartás és a nevelési stílusok
 - 2.6. A pedagógus személyisége
3. A nevelés szinterei
 - 3.1. A formális nevelés intézményrendszere
 - 3.1.1. Az oktatás intézményesülése (az oktatási rendszerek kialakulása)
 - 3.1.2. Az oktatási rendszerek strukturális jellemzői
 - 3.2. Az informális nevelés főbb szinterei (pl. család)
4. Nevelési elvek-új iskolák a századfordulón (új nevelési felfogások, reformpedagógiai iskolamodellek)

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az osztályzat kialakításának módja:

- a) Aláírás megléte
- b) Két zárthelyi dolgozat eredményes megírása (okt. közepén-végén: fogalmak, a szemeszter utolsó előtti szemináriumán: éves anyag)

Az aláírás feltétele:

- a) Az előadásokon és szemináriumi foglalkozásokon való aktív részvétel (Az igazolt és az igazolatlan hiányzások együttesen az összóraszám - előadás+szeminárium – 30%-át nem haladhatják meg).
- b) kb.50 elemből álló fogalomlista elkészítése és határidőre történő leadása.
- c) Egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása (fogalmak: 60%-os szint elérése)
- d) Két, pedagógiai periodikában megjelenő cikk, tanulmány feldolgozása és leadása.
- e) Egy-egy szabadon választott téma esszészerű feldolgozása és power pointos prezentáció segítségével történő bemutatása szemináriumi foglalkozáson (időhiányában elmaradt prezentáció esetében a PPT-vel együtt leadott dolgozat egyenértékűnek tekinthető a megtartott referátummal).

A hiányzás pótlásának módja:

Otthoni, egyéni tanulás.

A tananyag kijelölése:

1. témakör:

Czike Bernadett (szerk. 1996): Bevezetés a pedagógiába. Szöveggyűjtemény. Eötvös J. Kiadó, Budapest. pp. 7-27.

Kovátsné Németh Mária (2000): Pedagógiai rendszerek, elvek és értékek az ezredfordulón. Comenius Bt., Pécs. pp. 7-9.

Kozma Béla (1996): Pedagógia I. Comenius Bt., Pécs. pp. 5-16.

2. témakör:

Czike Bernadett (szerk. 1996): Bevezetés a pedagógiába. Szöveggyűjtemény. Eötvös J. Kiadó, Budapest. pp. 28-44., 54-71., 80-89., 98-113.

Kozma Béla (1996): Pedagógia I. Comenius Bt., Pécs. pp. 33-43., 59-78., 101-107. és 122-

129.

Kovátsné Németh Mária (2000): Pedagógiai rendszerek, elvek és értékek az ezredfordulón. Comenius Bt., Pécs pp. 116-117., 152-159.

Németh András, Boreczky Ágnes (1997): Nevelés, gyermek, iskola. A gyermekkor változó színterei. Nevelésméleti és nevelésszociológia bevezetés. Eötvös József Könyvkiadó, Bp. pp. 21-73.

Pedagógiai Lexikon (szerk. Báthory Z.-Falus I.), 1997, Keraban Könyvkiadó, Budapest. (nevelés, oktatás, képzés, kompetencia, szocializáció, nevelhetőség, nevelés és fejlődés, öröklés és nevelés, politika)

3. témakör:

Halász Gábor (2001): Az oktatási rendszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. pp. 45-57.és 114-119.

Kovátsné Németh Mária (2000): Pedagógiai rendszerek, elvek és értékek az ezredfordulón. Comenius Bt., Pécs. pp. 14-18.

Kozma Tamás (1996): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. pp. 133-138., 210-214., 231-234., 240-244., 250-253.

4. témakör:

Kovátsné Németh Mária (2000): Pedagógiai rendszerek, elvek és értékek az ezredfordulón. Comenius Bt., Pécs. pp. 98-115.

Az egyéni hallgatói munka tervezett száma és típusa:

1. fogalomlista elkészítése és leadása
2. két tanulmány feldolgozása és leadása
3. zárthelyi dolgozatok megírása
4. Egy szabadon választott téma csoport előtti bemutatása, írásos és PPT-s anyagának leadása

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Ajánlott irodalom:

Balázs Éva, Kocsis Mihály, Vágó Irén (szerk. 2010): Jelentés a magyar közoktatásról 2010. Oktatáskutató és Fejlesztő Inézet, Bp.

Bábosik István (2004): Nevelésmélet. Nevelés az Európai Unióban. Osiris Kiadó, Bp.

Bábosik István – Mezei Gyula (1994): Neveléstan. Telosz Kiadó, Bp.

Kozma Béla (1996): Pedagógia I. Comenius Bt., Pécs.

Kron, Friedrich, V. (2003): Pedagógia. Osiris Kiadó Kft., Bp.

Németh András, Boreczky Ágnes (1997): Nevelés, gyermek, iskola. A gyermekkor változó színterei. Nevelésméleti és nevelésszociológia bevezetés. Eötvös József Könyvkiadó, Bp.

Zrinszky László (2006): Nevelésmélet. Műszaki Könyvkiadó, Bp.

Győr, 2014-09-01

Dr. Poór Zoltán *egyetemi docens*